

**T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

ESAS NO : 2025/318
KARAR NO : 2025/494
KARAR TR : 07/07/2025

ÖZET: Karayolunda meydana gelen maddi hasar nedeniyle uğranılan zararın davalı Belediyeden tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi kapsamında ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : C.K
Vekili : Av. R.T
Davalılar: 1- Üsküdar Belediye Başkanlığı (Adli ve İdari Yargıda)
Vekili : Av. T. N. K
2- ... Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş. (Adli Yargıda)
Vekili : Av. M. B

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, 09/07/2022 tarihinde karayolunda seyir halindeyken, 34 ... 0346 plakalı adına kayıtlı hususi aracın yoldaki su birikintisine girmesi sonucu hasar görmesi nedeniyle, uğradığı maddi zararın tazmini talebiyle Üsküdar Belediye Başkanlığı ile ... Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş. aleyhine adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **İstanbul Anadolu 2. Tüketici Mahkemesi 21/11/2024 tarih ve E.2023/272, K.2024/427 sayılı kararı** ile; davalılardan Borusan Otomotiv A.Ş. yönünden davanın esastan reddine, davalı Üsküdar Belediye Başkanlığı yönünden ise idari yargının görevli olması nedeniyle, davanın dava şartı yokluğundan usulden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Eldeki uyuşmazlıkta davacının 09.07.2022 akşamı saat 23:00 civarında Üsküdar ilçesi Kuleli Mahallesi sınırlarında 34 ... 0346 plakalı 2016 ... 320 iED model aracı ile seyir halinde iken Yalnız Selvi Caddesi sonuna doğru su birikintisinden geçerken aracının stop ettiği, hemen özel servis ustasını arayarak bilgi aldığı ve gönderdiği çekici ile aracı servisine gönderdiğini beyanla şimdilik 500,00 TL onarım giderinin, 500,00 TL kullanım kaybı zararının, 500,00 TL değer kaybı zararının davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili ile tarafına ödenmesine karar verilmesini talep ettiği görülmüştür. Mahkememizce aldırılan bilirkişi raporunda; önceden teknik olarak belirlenmiş (KTK' nun 10/5, 13,14. Md. ile KT. Yönet. 19. Md. Yolun yapımından ve bakımından sorumlu olan kuruluşların; Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni

ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak, Karayolu Trafik Güvenliği) trafik kurallarını ihlal eden, yapım, bakım ve onarımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmeyen, taşıt yolu üzerinde trafik için tehlikeli şekilde su birikintisi bulunmasına rağmen tedbir almayarak kazaya sebep olan davalı Üsküdar Belediye Başkanlığının Hizmet Sebebiyle görevlerini ihmal derecesinde “%50 Oranında eşit derecede Asli Kusurlu” olduğu, önceden teknik olarak belirlenmiş (KTK' nun 47/c,d, 52/a,b. Md. Trafik işaretlerine uyma, Hızın gerekli şartlara uygunluğunu sağlama) trafik kurallarını ihlal eden, dikkat ve özen yükümlülüğünü yerine getirmeyen 34 ... 0346 plakalı otomobil sürücüsü davacı C.K' ın da “%50 Oranında eşit derecede Asli Kusurlu” olduğu, olay yönüyle bakıldığında teknik olarak davaya konu aracın gerek tasarım olsun gerekse genel kullanım yönünden herhangi bir kusur görülemediği, buna göre davalı ... Otomotiv İthalat ve Dağıtım A.Ş.' nin kazada “Tamamen kusursuz” olacağı hususlarının tespit edildiği görülmekle rapor hükme esas alınarak davalı Borusan Otomotiv İthalat Ve Dağıtım Anonim Şirketi'ne karşı açılan davanın reddine karar verilmiştir.

Davalı Üsküdar Belediye Başkanlığı bir kamu tüzel kişisi olup kural olarak, işlem ve eylemleri kamusal nitelik taşır. Dava konusu olayda, idarenin hizmet kusuru söz konusudur. İdarenin hizmet kusurundan doğan zararlardan dolayı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2/1-b maddesi gereğince ilgili idareye karşı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir. Görev sorunu, açıkça veya hiç ileri sürülme de yargılayanın her aşamasında mahkemelerce kendiliğinden gözetilir. Bu nedenle Davalı Üsküdar Belediye Başkanlığı bakımından HMK'nun 114/1-b ve 115/2. Maddeleri uyarınca idari yargının görevli olması nedeniyle davanın dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verilerek ...”

3. Davacı vekili aynı istemle bu kez, Üsküdar Belediye Başkanlığı aleyhine idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **İstanbul 19. İdare Mahkemesi 09/04/2025 tarih ve E.2025/192 sayılı kararı** ile, "2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi uyarınca adli yargının görevli olduğu" gerekçesiyle, görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından, 09.07.2022 akşamı saat 23:00 civarında Üsküdar ilçesi, Kuleli Mahallesi sınırlarında 34 ... 0346 plakalı 2016 ... 320 iED model aracı ile seyir halinde iken Yalnız Selvi Caddesi sonuna doğru su birikintisinden geçerken aracının stop ettiği, hemen özel servis ustasını arayarak bilgi aldığı ve gönderdiği çekici ile aracı servisine gönderdiği, bilirkişi vasıtasıyla aracın durumunun tespiti yaptırdığı, aracın onarımına başladığı motor ve bağlantılı parçaları revize/rektefe edildiği, onarım süreci sonunda 150 bin liranın üzerinde servise ödeme yaptığı, ayrıca aracını ilk 2 ay hiç kullanmadığı akabinde ise rektefiyeye dair sık sık yapılmak zorunda kalan kontroller ve ilave bakım ve onarım nedeniyle gerekli olduğu şekilde kullanamadığı, bu süreç zarfında avukatlık mesleğini icra edebilmek için bazen ikame araç temin etmek bazen de taksi kullanmak zorunda kaldığı, aracını satmak istediğini ancak aracın rektefiye olmuş olması gerekçe gösterilerek neredeyse pert araç fiyatları teklif edildiği, bu nedenle yerine araç alamayacağı için aracını satamadığı yani aracında yüksek değer kaybı olduğu ileri sürülerek fazlaya dair her türlü talep hakkı saklı kalmak üzere, şimdilik, 82.673,75 TL onarım (parça ve işçilik) gideri, 7.500,00 TL değer kaybı ve 6.750,00 TL araç mahrumiyet bedelinin 09.07.2022 temerrüt tarihinden itibaren işleyecek olan en yüksek faiziyle birlikte davalı idareden tahsiliyle ödenmesine, Yüksek enflasyon ve olumsuz ekonomik koşullar nedeniyle temerrüt tarihinden itibaren işleyen (hükmedilecek olan) faiz ile karşılanamayan şimdilik 500,00-TL munzam zararının denkleştirme gereği hesap edilerek davalıdan tahsiliyle ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

...

Bu durumda, davacının tazminat isteminin Karayollarında seyir halindeyken yolda biriken su birikintisine aracının girmesi nedeniyle aracının su alması sonucu araçta oluşan hasar ve değer kaybı ve de aracını kullanmamaktan dolayı oluşan zararının karşılanması amacıyla bakılan uyuşmazlığın, Karayolları Trafik Kanununda düzenlenen ve davalı idarenin yükümlülükleri arasında sayılan yol bakım ve onarım sorumluluğundan kaynaklandığı ve bu kanundan doğan sorumluluklara dair uyuşmazlıklara bakmakla aynı Kanun'un 110. maddesi uyarınca adli yargı mercilerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.. ..."

5. İstanbul 19. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."

7. 2918 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, trafik ile ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

8. 2918 sayılı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Bu Kanunda kullanılan terimlerin tanımları aşağıda gösterilmiştir.

Trafik: Yayaların, hayvanların ve araçların karayolları üzerindeki hal ve hareketleridir.

Karayolu: Trafik için, kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, köprüler ve alanlardır.

Karayolu yapısı: Karayolunun kendisi ile karayolunun üstünde, yanında, altında veya yukarısındaki; ada, ayırıcı, otokorkuluk, istinat duvarı, köprü, tünel, menfez ve benzeri yapılardır.

...

Taşıt yolu: (Kaplama): Karayolunun genel olarak taşıt trafiğince kullanılan kısmıdır.

..."

9. 2918 sayılı Kanun'un "Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri" başlıklı 10. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 18/1/1985 - KHK 245/3 md.; Aynen kabul: 28/3/1985 - 3176/3 md.)

Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür.

a) Kuruluş

Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.

b) Görev ve yetkiler

1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,
2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,
3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldirmek ve denetlemek,
4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,
5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,
6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,
7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak. (Ek fıkra: 25/6/1988 - KHK 330/2 md.)"

10. 2918 sayılı Kanun'un "Görevli ve yetkili Mahkeme" başlıklı 110. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 11/1/2011-6099/14 md.)

İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabilir. gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir."

B. Yargı Kararı

11. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararında şu gerekçe ile anılan kuralı Anayasa'ya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir:

"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözülmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözülmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz

konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'nın katılımlarıyla yapılan 07/07/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosya sureti ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hakim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, karayolunda seyir halindeki davacı adına kayıtlı hususi aracın su birikintisine girmesi sonucu hasar görmesi nedeniyle, maddi zararın tazmini talebiyle açılmıştır.

15. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibarıyla görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

16. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı ve tazminat istemine ilişkin davanın maddenin yürürlük tarihinden sonra açıldığı hususu gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

17. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; İstanbul 19. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile İstanbul Anadolu 2. Tüketici Mahkemesince davalılardan Üsküdar Belediyesi yönünden verilen 21/11/2024 tarih ve E.2023/272, K.2024/427 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 19. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile İstanbul Anadolu 2. Tüketici Mahkemesince davalı Üsküdar Belediyesi yönünden verilen 21/11/2024 tarih ve E.2023/272, K.2024/427 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/07/2025 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN'ın ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU ile KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Nilgün
TAŞ

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

KARŞI OY

İdarenin kendi kuruluş kanununda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlama şeklinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karşısında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Üye
Ahmet ARSLAN

Üye
Bilal ÇALIŞKAN

